

MuGi.lu Newsletter (August-September 2024)

Neues Portal Béby Kohl-Thommes gewidmet

Der Sängerin Béby Kohl-Thommes (1923-2016) wurde im Juli 2024 ein neues Portal gewidmet. Für den biografischen Text und die Aufarbeitung des Archivmaterials zeichnet sich der Musikologe Marvin J. Deitz verantwortlich, in enger Zusammenarbeit mit Dany Kohl. Digital betreut wurde das Portal von Noemi Deitz und Anne Schiltz.

Abb. 1: Das neue Archivportal zu Béby Kohl-Thommes, <https://mugi.lu/thema/beby-kohl-thommes/>

* * *

Portal „An der Schwemm“ und Table-ronde zu Genderrollen in luxemburgischen Operetten

Im Rahmen des *Festival de Wiltz* fand am 29. Juni 2024 ein Rundtischgespräch statt, mit dem Titel „Ween huet d’Box un an der Lëtzebuerger Operett?“. Musikalisch untermalt wurde es von dem *Weeltzer Gesank*. Das Programmheft findet sich im Anhang. In dem Rahmen wurde auch das neue mugi.lu Portal „An der Schwemm“ vorgestellt. Redaktion: Danielle Roster; digitale Betreuung: Anne Schiltz.

AN DER SCHWEMM

Le 21 avril 1922 eut lieu la création mondiale de *An der Schwemm* dans l'établissement de divertissement *Pôle Nord* à l'*Hôtel Brosius* à Luxembourgville. Batty Weber (1860-1940) avait fourni à la compositrice Lou Koster (1889-1973) le livret de cette opérette en un acte. Les premières critiques parurent dès le lendemain de la première dans le *Luxemburger Zeitung*, dans le *Escher Tageblatt* ainsi qu'en première page de *L'Indépendance luxembourgeoise* et confirmèrent l'affluence du public et le succès de l'œuvre. (cliquez pour télécharger le texte complet au format pdf)

Abb. 2: Das neue Archivportal zu „An der Schwemm“, <https://mugil.lu/thema/an-der-schwemm/>

Das Radio 100,7 hat die Table-ronde aufgenommen und wird diese – mit Ausschnitten aus der Operette von Lou Koster – voraussichtlich im Herbst `24 ausstrahlen. Um was es geht, erfahren Sie in dem Gespräch von Danielle Roster und Marie Trussart auf Radio 100,7:

<https://www.100komma7.lu/episoden/Wien-huet-d-Box-un-an-der-Letzebuerger-Operett-1413954702?pd=radio>

* * *

Save the date: der Salon Helen Buchholtz ist zurück im Bridderhaus in Esch/Alzette!

Vom 6. November bis 1. Dezember finden hier jeweils mittwochs und am Wochenende Musikveranstaltungen und -begegnungen statt. In einem kleinen Kinoraum werden Filme zu musikalischen Themen (unter anderem von Anne Schiltz) gezeigt und wir freuen uns sehr in dem schönen Rahmen zwei Veranstaltungen anzubieten:

Am **24. November 2024**: Feier zum Geburtstag der Komponistin Helen Buchholtz mit Vorstellung u.a. der Veranstaltung *Fremde Freundinnen: Clara Schumann und Pauline Viardot* und einem Abschlusskonzert von Béatrice Rauchs.

Am **1. Dezember 2024**: Vorstellung zweier neuer mugil.lu-Portale in Anwesenheit der Komponistinnen. Table-Ronde vom 100,7 zum Thema Komponistinnen in Luxemburg. Mit Abschlusskonzert von Gerlinde Sämman und Claude Weber.

* * *

Falls Sie die Newsletter und Einladungen von MuGi.lu nicht mehr erhalten möchten, schicken Sie bitte eine Email an mugilu@uni.lu mit dem Betreff „unsubscribe“.

Danielle Roster Musekswëssenschafts- a Konschtgeschichts-
studium zu Salzburg. 1992 bis 2023 am CID | Fraen an Gender an
huet do d'Archiven Lou Koster an Helen Buchholtz gegrënnt a war
verantwortlech fir Museksprojeten a Bicher-, Nouten an CD-
Editiounen. Aktuell schafft si als Museksfuerscherin op der
Universitéit Lëtzebuerg a leet do zesumme mam Sonja Kmec an
Anne Schiltz de Projet Musik und Gender in Luxemburg. Si huet ë.a.
Die großen Komponistinnen an d'Biographie Lou Koster.
Komponieren in Luxemburg publizéiert.

Tatsiana Zelianko Pianostudium an der Museksakademie zu Minsk
an Écriture an Analyse um Conservatoire de la Ville de Luxembourg
fir Komponistin ze ginn. 2018 gouf d'Komponistin fir déi 18.
Editioun vum Festival Musiciennes zu Ouessant (le Conquet,
Ouessant, Molène, Bretagne, Frankräich) geéiert a gouf och zur
Gewënnerin vum Prix Arts et Lettres vum Institut Grand-Ducal
ernannt. Hier Wierker stin am Katalog vun Luxembourg Music
Publishers (musicpublishers.lu).

Musik und Gender
im Internet
MUGI

D'Recherche an de Web-Portal <https://mugi.lu/thema/an-der-schwemm/> goufen ënnerstëtzt vun:

Déi pädagogesch Workshops « Komponistinnen in Luxemburg »
vum Noemi Deitz (24-28. Juni 2024) goufen ënnerstëtzt vun:

F 20
D 24
W

Wien huet d'Box un an der Lëtzebuergescher Operett?

29. Juni 2024, 18:00 Auer
Weeltzer Schlass, Rittersall

TABLE RONDE MAT MUSIKALESCHEN INTERLUDEN
organiséiert vu MuGi.lu (Musek an Gender zu Lëtzebuerg,
uni.lu) a Kooperatioun mam Weeltzer Gesank

1. Chouer: O, könnt een dach iwerall We' am Waasser frei sech schwammen! Aus: An der Schwemm
2. Terzett: MUMM SÉIS, SPROCHMATES, HEXENTOMMES: Et wor mol ee Kanonéier
3. Duett: KÄTTÉI, MUMM SÉIS: Mimi, Dir kritt mech net drun. T'ass ee Gléck ké Mann ze hunn
4. Solo: HEXENTOMMES: Ech sinn ee groussen Hexemeeschter
5. Chouer : Nun nach eng lëschtég Weis dir Jongen. Nr. 2-5 aus Mumm Séis

FESTIVAL DE WILTZ

Dauer: ongeféier 75 min. (ouni Paus)

Konzeptioun Danielle Roster

Projektioun Anne Schiltz

Moderatioun Sonja Kmec

Mam Germaine Goetzing, Jonathan Kaell, Danielle Roster an Tatsiana Zelianko

Gesang Weeltzer Gesank ënnert der Leedung vum Claude Windeshausen

Piano Alain Putz a Claude Windeshausen

Solist:innen Véronique Kinnen (Sproochmates), Michel Loor (Mumm Séis), Tom Roster (Kättéi), Myriam Weisgerber (Hexenthommes)

1922 gouf **An der Schwemm** mat grousem Erfolleg uropgefouert. Et ass bis haut déi eenzeg lëtzebuergesch Operett vun enger Komponistin, der Lou Koster. An dësem lëschtgen, mee sozialkritesche Stéck, geschriwwen vum Batty Weber, ginn all Rollenmuster op de Kapp gestallt.

Vill hat sech gedoen an der Geschicht vun der lëtzebuergescher Operett: Wéineg Leit wëssen haut nach, dass an den éischten Operette vum Dicks d'Fraerolle vu Männer gesongen goufen... Mee wéi hutt dat geklungen?

Dat froe mir an engem musikaleschen Experiment. Wéi kléngt zum Beispill d'Mumm Séis, deemno wat fir ee Geschlecht se interpretéiert? A wéi ee Fraebild hat den Dicks, dee ronn 70 Joer virum Lou Koster op d'Welt koum? A wou féiert dat alles hin? Wat soen sou Operetten eis haut nach? Ginn et iwwerhaupt nach Männer- a Fraerollen an der Musek, der Literatur an der Gesellschaft? A wéi ginn haut Rolle getosch a scheinbar Grenzen iwwerschritt?

Bei dëser Geleeënheet stelle mir och déi nei Editioun vun der Partitur vun **An der Schwemm** vir. No laange Recherchen a Reconstitutiounen erliichtert dës Editioun et elo Ensembelen dat Wierk nei opzeféieren. Ausserdeem lanciere mir dat neit Portal zur Operett **An der Schwemm** op der Projetsäit <https://mugi.lu> mat méi Abléck an déi historesch Quellen an Opféierungen.

Table Ronde mam

Germaine Goetzing Pädagogikstudium um Institut pédagogique vu Walfer, duerno Germanistik a Geschicht op der Universitéit Tübingen. Vun 1973 bis 1995 war si Däitsch- a Geschichtsproff. Als Direktesch vum Centre national de littérature zu Miersch huet si Ausstellungen kuratéiert, ë.a. iwwer den Dicks, d'Gäschd vun der Aline Mayrisch zu Colpech a Lëtzebuerg als Exilland an den 1930er Joren. Si huet ë.a. de Luxemburger Autorenlexikon erausginn, d'Tagebuch vum Michel Welter (La grande guerre au Luxembourg 1914-1916) an d'Biographie Aline Mayrisch-de-Saint Hubert: 1874-1947. Ein Frauenleben im Spannungsfeld von Feminismus, sozialer Arbeit und Literatur (Lëtzebuerg Buchpräis 2023).

Jonathan Kaell Piano-, Kontrabass- an Dirigéierstudium op den Héichschoule Rotterdam, Den Haag, Saarbrécken a Maastricht. 2004-2020 Lehrauftrag fir Dirigéieren a Partiturspill un der Hochschule für Musik Saar. Bis 2007-2014 do Dirigent vum Ensemble fir Nei Musék. Zanter 2012 Dirigent vum Homburger Sinfonieorchester. 2009 huet hien den Opbau vun Opera mobile ze Lëtzebuerg an an der Groussregioun initiéiert. Vill Radioopnamen an Holland a beim Saarländischen Rundfunk, iwwer 50 Weltpremièren vu jonke Komponist:innen.